VADEMECUM DLA UCZNIÓW KLAS I–III

Jak się uczyć przyjemnie i efektywnie?

Ministerstwo Edukacji Narodowej

IBE INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH

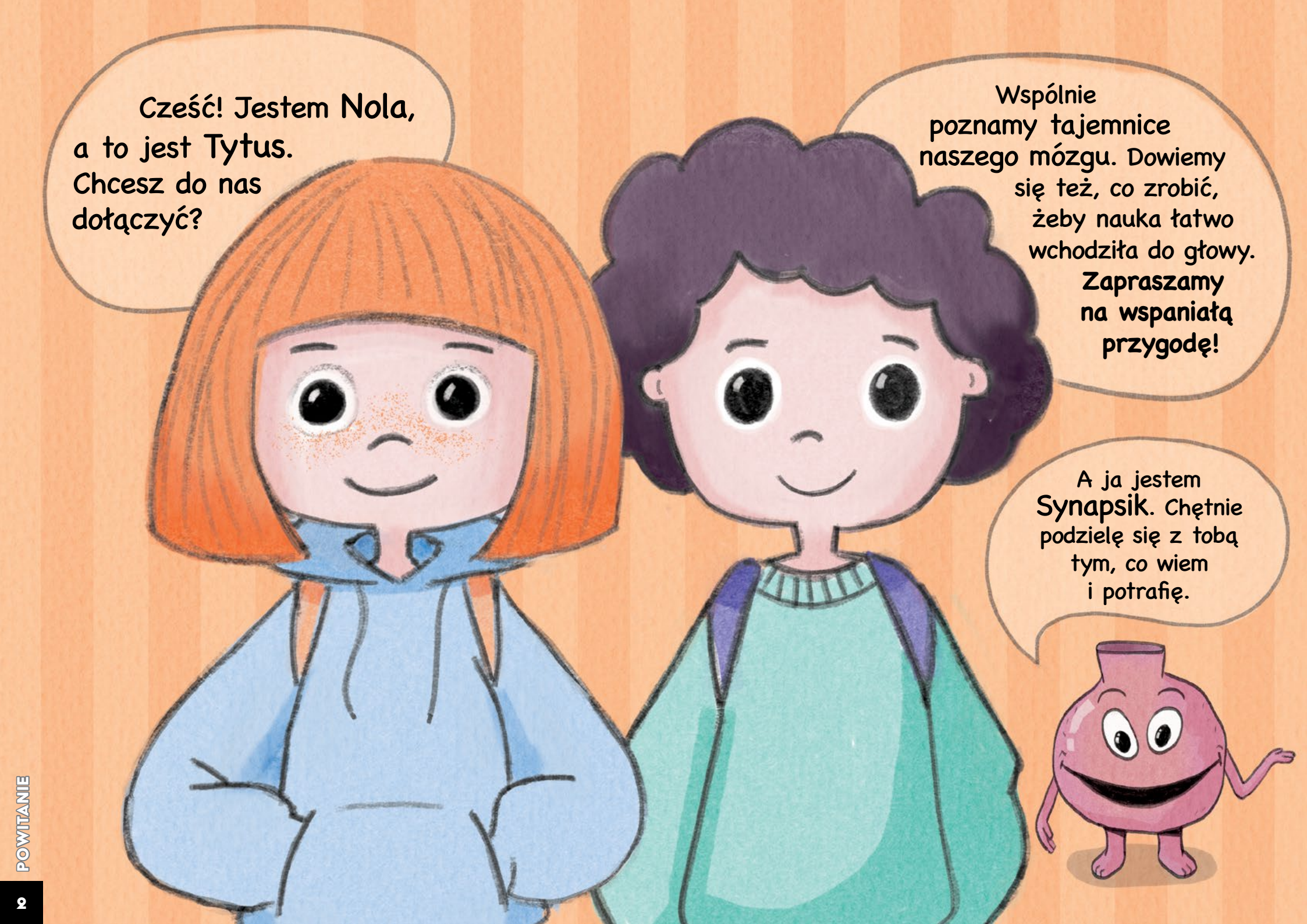
Cześć! Jestem Nola, a to jest Tytus. Chcesz do nas dołączyć?
Wspólnie poznamy tajemnice naszego mózgu. Dowiemy się też, co zrobić, żeby nauka łatwo wchodziła do głowy. Zapraszamy na wspaniałą przygodę!
A ja jestem Synapsik. Chętnie podzielę się z tobą tym, co wiem i potrafię.

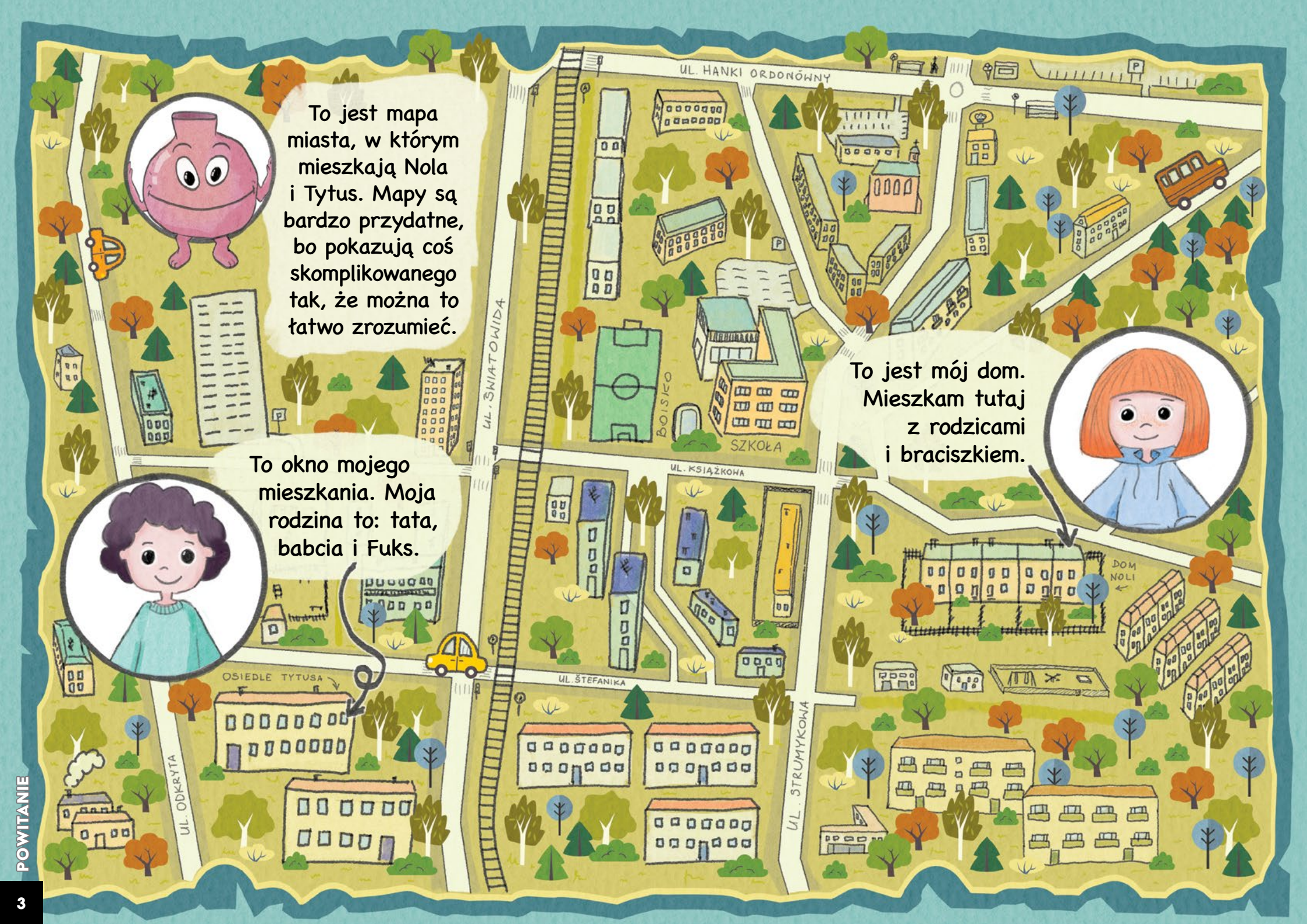
To jest mapa miasta, w którym mieszkają Nola i Tytus. Mapy są bardzo przydatne, bo pokazują coś skomplikowanego tak, że można to łatwo zrozumieć.
To okno mojego mieszkania. Moja rodzina to: tata, babcia i Fuks.
To jest mój dom. Mieszkam tutaj z rodzicami i braciszkiem.
UL. HANKI ORDONÓWNY
UL. ŚWIATOWIDA
BOISKO
SZKOŁA
UL. KSIĄŻKOWA
DOM NOLI
OSIEDLE TYTUSA
UL. ŚTEFANIKA
UL. ODKRYTA
UL. STRUMYKOWA

Po co chodzimy do szkoły?

Żeby poznawać nowe rzeczy,

spotkać koleżanki i kolegów,

bawić się z panią Gosią w świetlicy.

Żeby się uczyć,

pograć w piłkę na dużej sali,

zjeść dobry obiad w stołówce.

Jak myślisz, po co my się w ogóle uczymy?

Żeby podróżować,

poznawać ludzi,

mieć pieniądze,

móc wynaleźć nowe rzeczy,

zdobyć sławę.

Pomyśl, po co chodzisz do szkoły i po co się uczysz.

Kiedy uczysz się, nawet o tym nie wiedząc?

KIEDY JEŻDŻĘ NA ROLKACH

GOTUJĘ

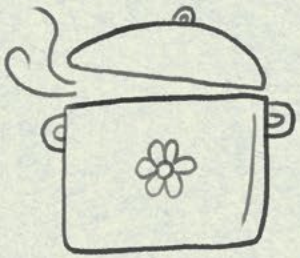

ŻONGLUJĘ

ZWIEDZAM MUZEUM

POWTARZAM TO, CO BYŁO W SZKOLE

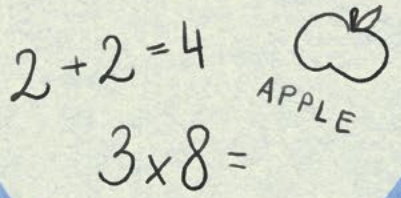

CZYTAM

SKACZĘ NA SKAKANCE

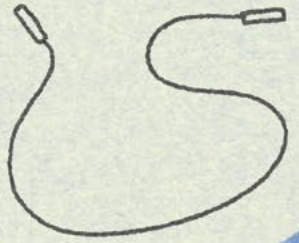

ROBIĘ EKSPERYMENTY

ROBIĘ PIERNICZKI Z PRZEPISU

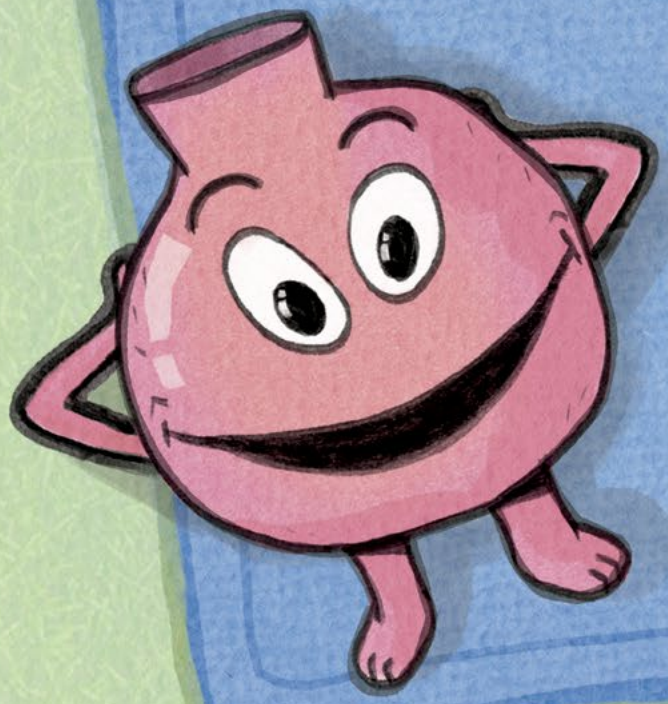

Jak myślisz, w jakich sytuacjach uczysz się czegoś poza nauką szkolną?

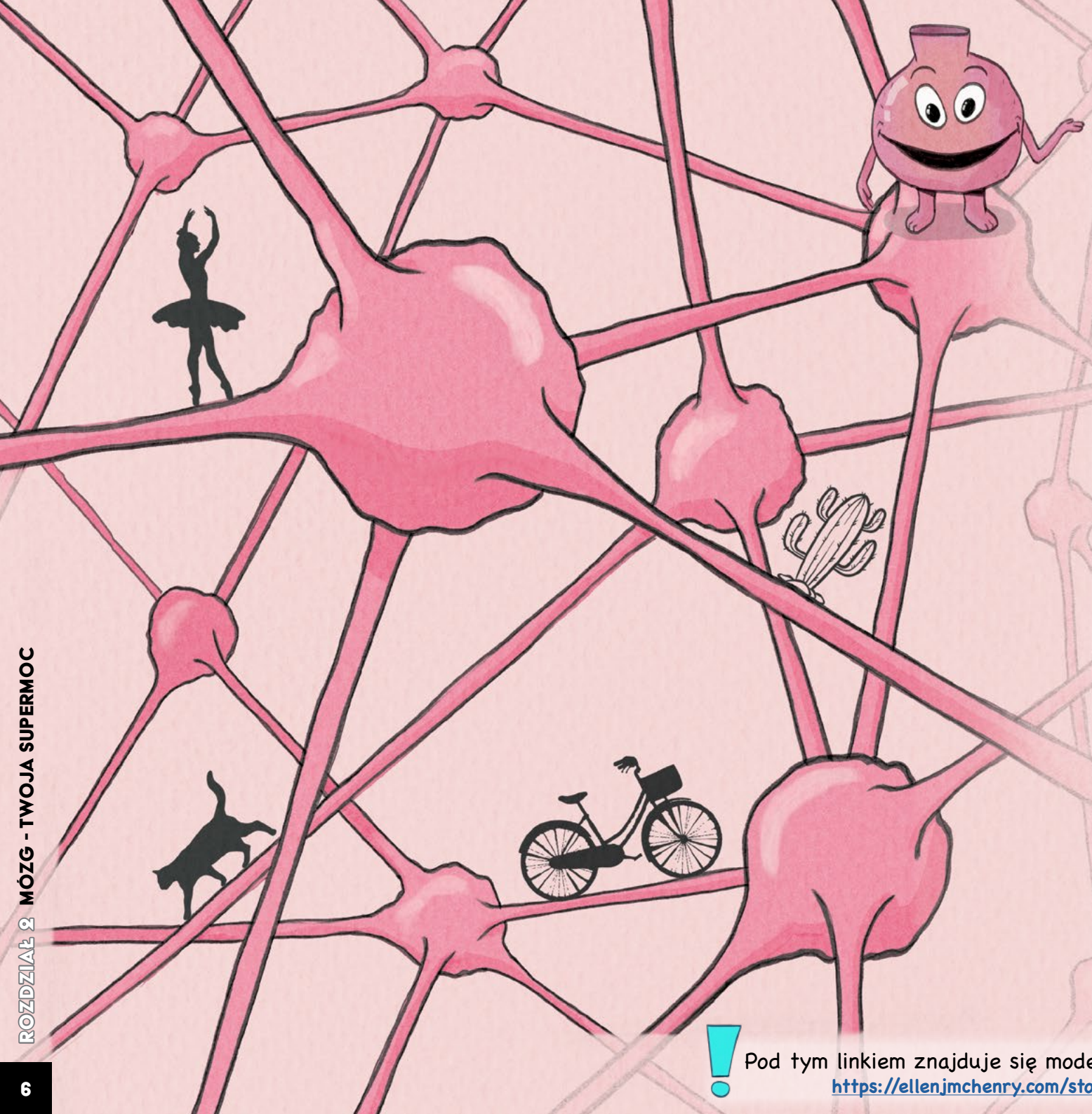

Nasze ciało składa się z komórek. Komórki mózgu nazywają się **neurony**. W mózgu człowieka jest ich **sto miliardów** – to bardzo, bardzo dużo. Każdy neuron może mieć tysiące połączeń z innymi neuronami. Te połączenia cały czas są ulepszane albo tworzą się zupełnie nowe. Dzięki temu możemy się uczyć nowych rzeczy – na przykład liczyć, jeździć na rowerze. W całym ciele mamy komórki nerwowe, dzięki którym do mózgu docierają sygnały z całego ciała, na przykład o tym, że dotykamy czegoś miękkiego jak kot, czy kłującego jak kaktus. Mózg może też dzięki nerwom wysyłać sygnały do mięśni – dlatego właśnie możemy się ruszać, tańczyć.

Pod tym linkiem znajduje się model mózgu, który można wydrukować i złożyć!
https://ellenjmchenry.com/store/wp-content/uploads/2022/11/PolishBrainHat.pdf

Teraz masz już własny model mózgu i możesz dowiedzieć się więcej o tym, jak zbudowany jest mózg. Są w nim główne płaty: cztery z prawej i cztery z lewej strony.

Ciemieniowe:
Ta część mózgu zajmuje się tym, co odczuwamy, np. że jest nam zimno, ciepło, dotykamy czegoś twardego albo kłującego.

Czołowe:
to duże obszary z przodu głowy, które odpowiadają za kontrolę naszych ruchów, a także za myślenie, planowanie i rozwiązywanie problemów. Dzięki tym obszarom możemy się na czymś skupić i zapamiętać nowe informacje, tu powstają pomysły na rysunki. Dzięki specjalnemu obszarowi w lewym płacie czołowym możemy mówić.

Potyliczne:
są z tyłu głowy, ale to właśnie tutaj do mózgu dociera to, co widzimy. Dzięki tej części mózgu patrzymy, a także czytamy.

Skroniowe:
są położone za uszami i to dzięki nim słyszymy. Tu również docierają informacje płynące z nosa, czyli zapachy.

Stwórz swoje supermiejsca do nauki! Dzisiaj pokażę ci, jak urządzić je w twoim domu!
1. Znajdź spokojne miejsce, gdzie nikt ci nie będzie przeszkadzał.
Może to być biurko w pokoju, kącik na strychu, a nawet podłoga z poduszkami i kocem! Ważne, żeby było tam jasno i wygodnie.

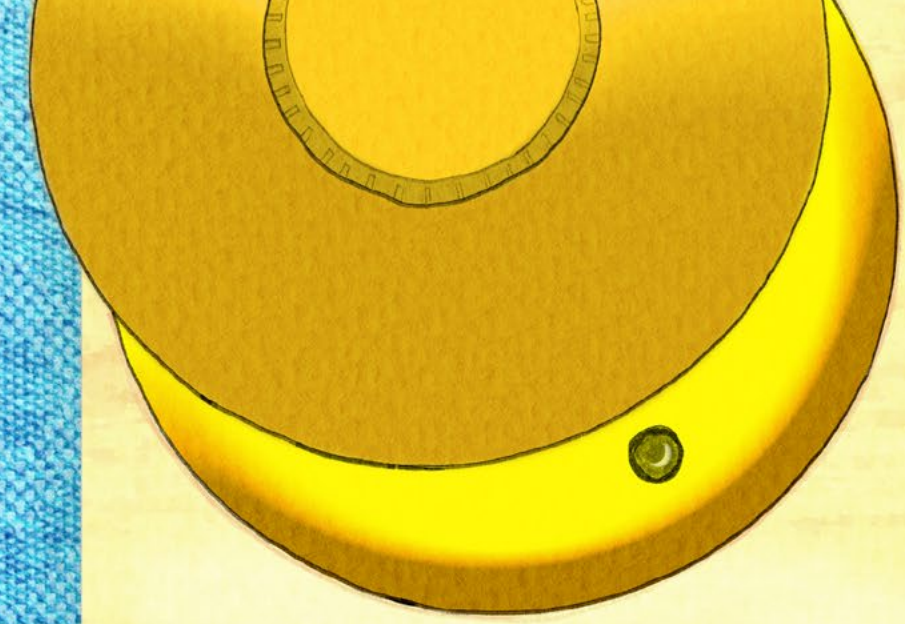

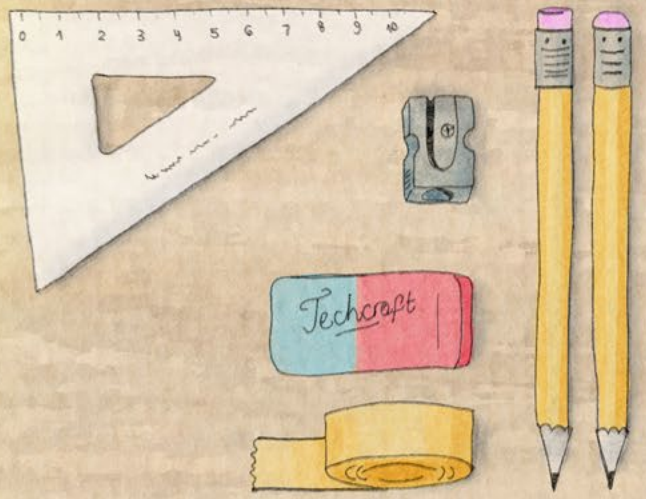

2. Wyposaż swoje supermiejsca.

Możemy uczyć się w różnych miejscach, w zależności od tego, co robimy. Raz może to być podłoga, a raz musi być stolik i krzesło.

- Przygotuj biurko lub stolik, na którym można rozłożyć książki i zeszyty.
- Upewnij się, że masz wygodne krzesło, żeby siedzieć prosto podczas nauki.
- Przygotuj lampkę, żeby mieć dobre oświetlenie.
- Uporządkuj książki, zeszyty, kredki i inne przybory w szufladach, pudełkach, koszykach lub na półkach.

Zadbaj o porządek:

- Czasami wycieraj kurz z biurka.
- Po skończonej nauce odkładaj swoje rzeczy na miejsce.
- Na biurku miej tylko to, co potrzebne do nauki! Telefon i zabawki niech odpoczywają, kiedy ty się uczysz.

Pamiętaj!

Supermiejsce do nauki to twoja strefa komfortu, czyli miejsce, w którym czujesz się miło, bezpiecznie i masz ochotę spędzać tam czas. Możesz je urządzić tak, jak chcesz! Wtedy nauka staje się łatwiejsza i przyjemniejsza.
Powodzenia w jego tworzeniu!

A jak wygląda twoje supermiejsce do nauki?

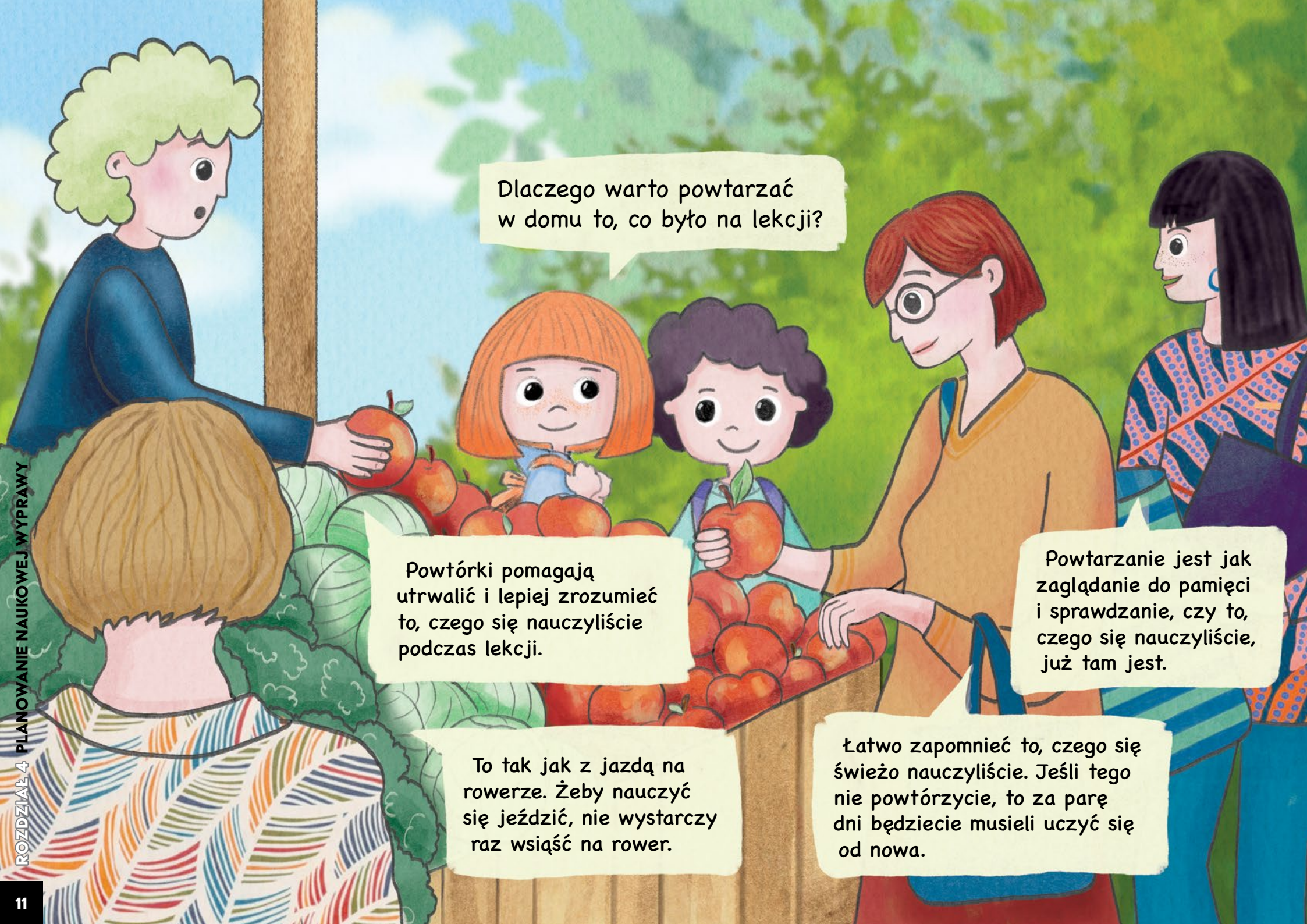
Dlaczego warto powtarzać w domu to, co było na lekcji?
Powtórki pomagają utrwalić i lepiej zrozumieć to, czego się nauczyliście podczas lekcji.
Powtarzanie jest jak zaglądanie do pamięci i sprawdzanie, czy to, czego się nauczyliście, już tam jest.
To tak jak z jazdą na rowerze. Żeby nauczyć się jeździć, nie wystarczy raz wsiąść na rower.
Łatwo zapomnieć to, czego się świeżo nauczyliście. Jeśli tego nie powtórzycie, to za parę dni będziecie musieli uczyć się od nowa.

Wszystko, co poznajesz, trafia do pamięci krótkotrwałej. Jeśli tego nie powtarzasz – znika. Jeśli powtarzasz, przenosi się do pamięci długotrwałej. Tam zostaje na długo. Ale żeby tak się stało, musisz powtarzać materiał, a między powtórkami robić przerwy.

Zrób prosty plan uczenia się w domu:

- Co masz do zrobienia? Jaki masz cel? (przeczytać lekturę, napisać opowiadanie, nauczyć się słówek)
- Na jakie etapy możesz rozłożyć swoją pracę?
- Na kiedy to zadanie ma być gotowe?
- Zrób swój plan albo skorzystaj z gotowego planu.

PRZYKŁAD:

Co mam do zrobienia? → **Nauczyć się stówek z angielskiego**
Na kiedy? → **Na środę**

Co będę robić i kiedy?

PONIEDZIAŁEK	**Wypiszę stówka na małych karteczkach (fiszkach). Powtórzę przed snem.**
WTOREK	**Powtórzę stówka za pomocą fiszek dwa razy – po południu i przed snem.**
ŚRODA	**Powtórzę sobie ostatni raz rano przed kartkówką.**

ZADANIE (TYTUŁ, CEL)

PONIEDZIAŁEK	
WTOREK	
ŚRODA	
CZWARTEK	
PIĄTEK	
SOBOTA	

Jak czytać ze zrozumieniem i wykorzystać tekst do uczenia się?

Przeczytaj tekst i pomyśl, o czym on jest.

Przeczytaj jeszcze raz, zwracając uwagę na to, co twoim zdaniem jest najważniejsze. Ważne fragmenty możesz podkreślić.

Opowiedz o tym komuś (rodzicom, koledze, koleżance). Możesz też zrobić notatkę, używając symboli, rysunków (tak jak lubisz).

Jak rozwiązać zadanie tekstowe?

- Przeczytaj zadanie i zastanów się, o czym ono jest.
- Przeczytaj jeszcze raz, zwracając uwagę na pytanie albo polecenie.
- Zastanów się nad sposobem rozwiązania. Zrobienie prostego rysunku może ułatwić ci zrozumienie zadania.
- Rozwiąż zadanie – zapisz działanie językiem matematycznym, czyli liczbami i znakami.
- Napisz odpowiedź na pytanie do zadania.

Ala ma dwa koty i trzy psy.
Ile zwierząt ma Ala?

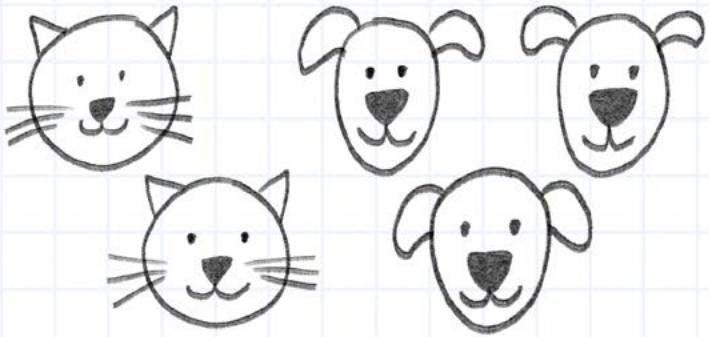

2 + 3 = 5

Odpowiedź:
Ala ma 5 zwierząt.

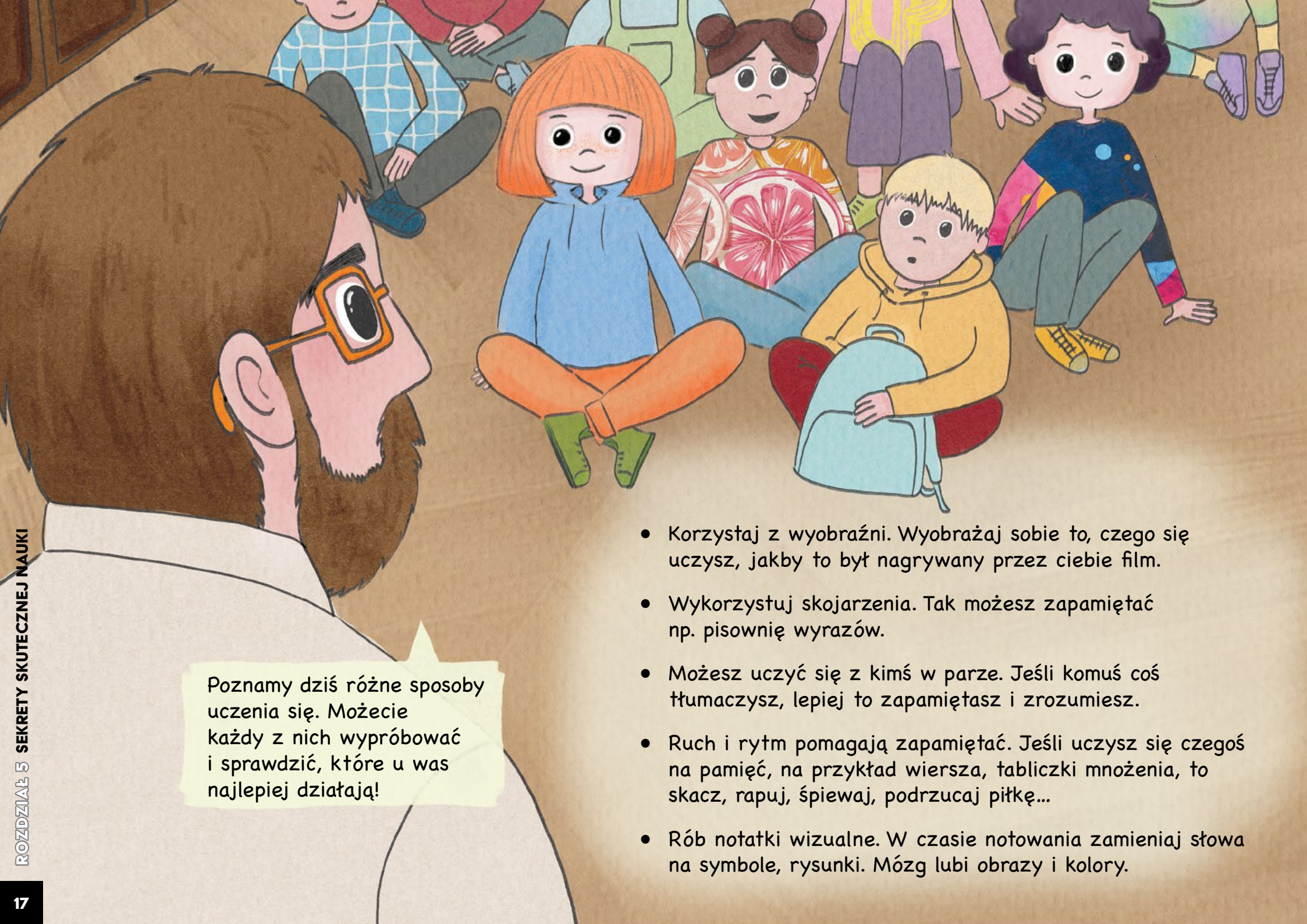

- Korzystaj z wyobraźni. Wyobrażaj sobie to, czego się uczysz, jakby to był nagrywany przez ciebie film.
- Wykorzystuj skojarzenia. Tak możesz zapamiętać np. pisownię wyrazów.
- Możesz uczyć się z kimś w parze. Jeśli komuś coś tłumaczysz, lepiej to zapamiętasz i zrozumiesz.
- Ruch i rytm pomagają zapamiętać. Jeśli uczysz się czegoś na pamięć, na przykład wiersza, tabliczki mnożenia, to skacz, rapuj, śpiewaj, podrzucaj piłkę...
- Rób notatki wizualne. W czasie notowania zamieniaj słowa na symbole, rysunki. Mózg lubi obrazy i kolory.

Co to jest notatka wizualna?

Notować może każdy, nawet jeśli nie umie jeszcze pisać. Możesz rysować obrazki i symbole. W ten sposób uczysz się i zapamiętujesz. Notując, używaj kolorów, podkreśleń, strzałek, prostych rysunków i emotek. Rozmieść notatkę na całej kartce. Temat możesz napisać na środku albo u góry. Notatka ma być zrozumiała dla ciebie. Możesz w ten sposób pokazać, co było ważne na lekcji, co już wiesz lub co warto zapamiętać. Samodzielnie zrobiona notatka ułatwi ci powtórki.

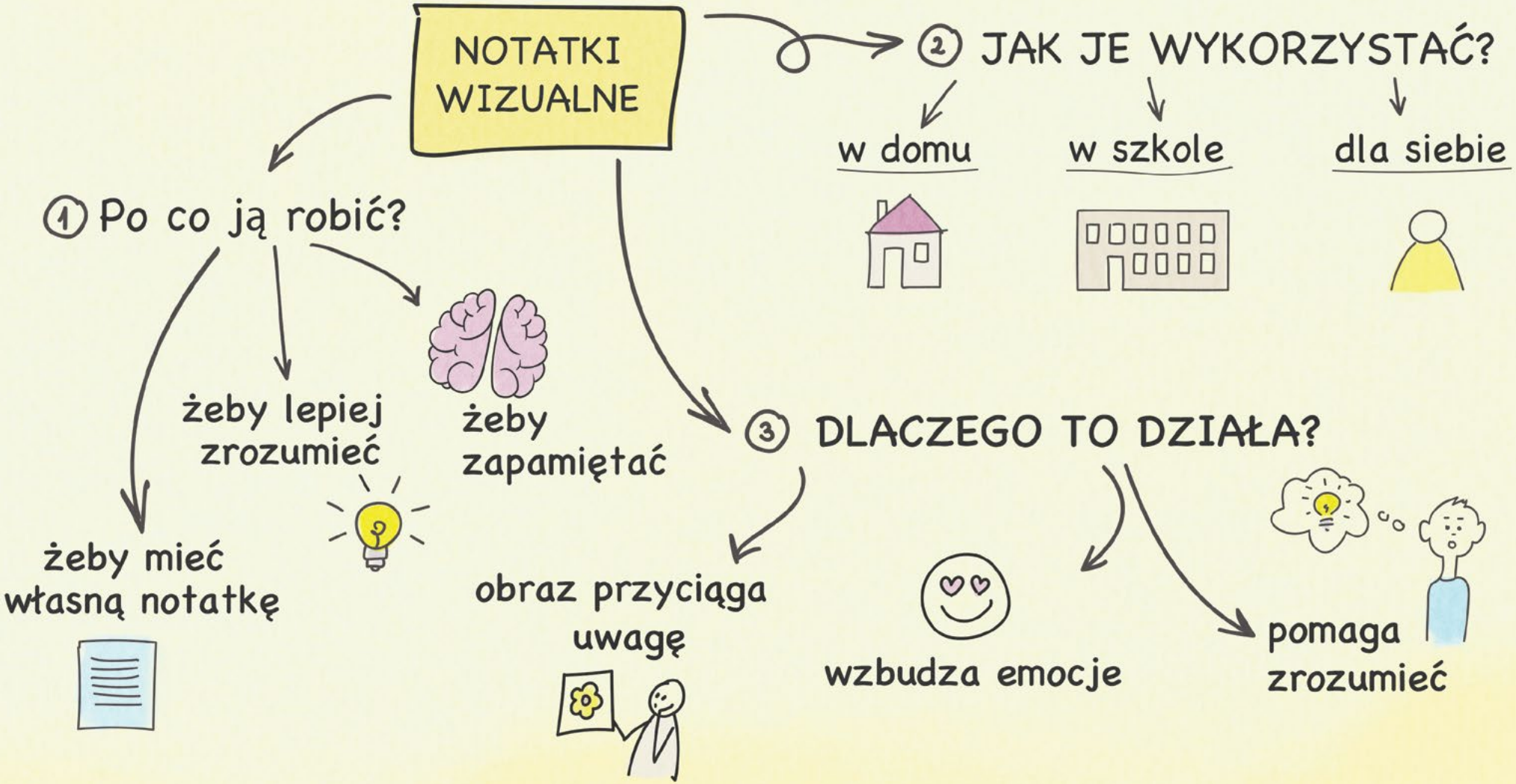

Dzień dobry, pani Jadziu.
Dzień dobry. Widzę, że wracacie ze szkoły. Ja też chodzę do szkoły! Na zajęcia dla seniorów. Bo ja bardzo lubię się uczyć i poznawać nowe rzeczy. Jeśli chcecie, pokażę wam kilka zabaw i sztuczek, które pomagają się skoncentrować i zapamiętać ważne informacje.
Tak, bardzo chętnie je poznamy!

- W dwie lub więcej osób możecie zagrać w grę „Kim". Potrzebna jest duża chustka lub kocyk i kilkanaście małych przedmiotów. Przyjrzyjcie się dobrze tym przedmiotom i nakryjcie je chustą. Wszyscy biorący udział w zabawie odwracają się lub zamykają oczy, a jedna osoba zabiera spod chusty dowolny przedmiot. Po chwili zdejmujecie chustę. Czego brakuje? Możecie stopniowo utrudniać zabawę, zabierając 2–3 przedmioty.

- Podczas przerw w nauce żongluj woreczkami (albo zwiniętymi w kłębek skarpetkami), podrzucaj piłeczkę, rzucaj lotkami do celu, układaj kostkę Rubika.

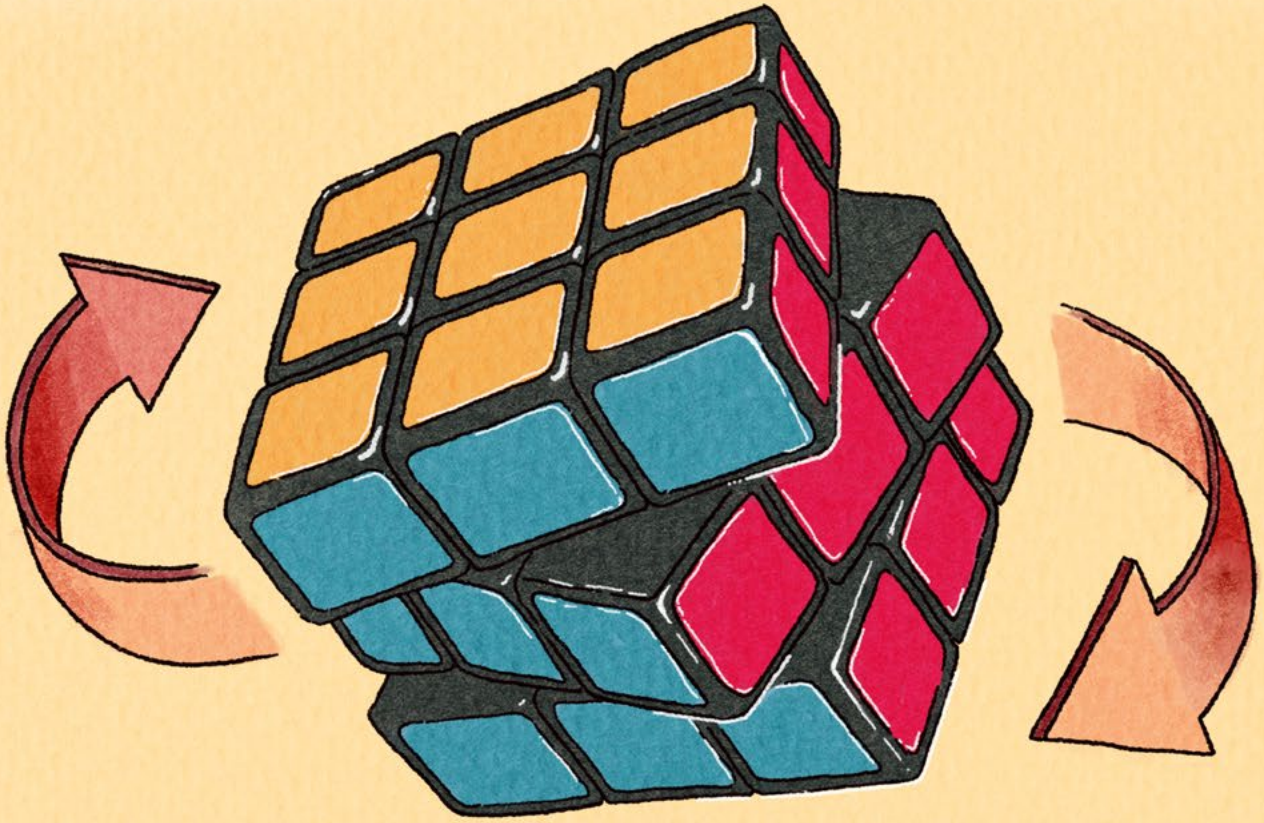

- W parach możecie wykonać takie ćwiczenie: weźcie kilka kostek do gry, zacznijcie od dwóch lub trzech. Jedna osoba rzuca kostkami tak, by móc je potem zakryć ręką lub kartką. Druga osoba ma chwilę, by przyjrzeć się kostkom. Można odliczać do pięciu. Pierwsza osoba zakrywa kostki. Ile razem oczek jest na wszystkich kostkach? W miarę nabywania sprawności w liczeniu dokładajcie więcej kostek.

- Pobawcie się w pakowanie walizki. Uczestnicy zabawy siedzą w kole i mówią po kolei, jaki przedmiot wkładają do walizki.

  1. osoba: Do walizki wkładam piłkę.

  2. osoba: Do walizki wkładam piłkę i skarpetki.

  3. osoba: Do walizki wkładam piłkę, skarpetki, latarkę.

  Kolejne osoby kontynuują pakowanie, za każdym razem wymieniając przedmioty, które już są w walizce. Bawicie się tak długo, jak chcecie. To świetna aktywność dla całej rodziny. Sprawdźcie, co ułatwia wam zapamiętywanie pakowanych rzeczy.

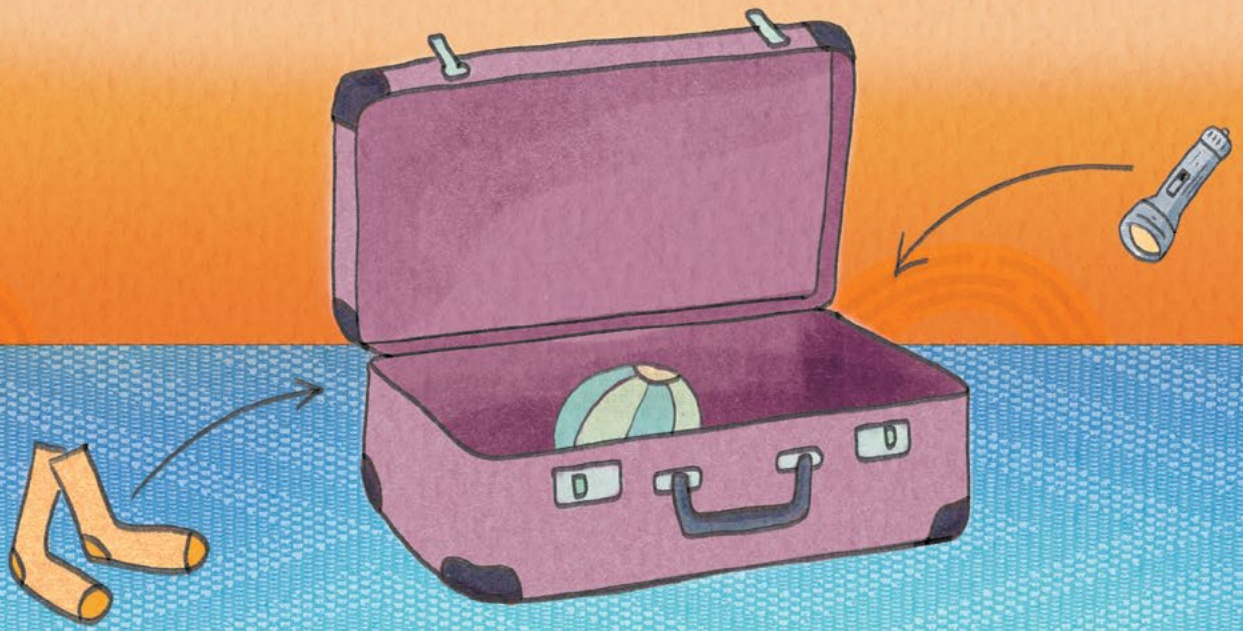

- Czego nauczyliście się w ostatnim tygodniu?

- Jeździć na rolkach!
I tego, jak przeczytać na raz cały rozdział w książce!

- A ja smażyć naleśniki!
I tabliczki mnożenia do 30!

- Jak będziecie świętować te sukcesy?

- Zjem pyszne lody!
I zrobię sobie długą kąpiel w wannie.

- A ja pójdę do kina z rodziną.
I przygotuję sam dla siebie dyplom!

Czas docenić siebie za własne osiągnięcia! Wykonaj dla siebie dyplom, żeby zawsze pamiętać, co jest w tobie wyjątkowego.

1. Wybierz to, za co chcesz się docenić. Pomyśl o czymś, co robisz dobrze, na przykład: osiągnięcie w szkole, pomoc koledze, nauczenie się nowej umiejętności lub coś, z czego czujesz dumę.

2. Napisz tytuł dyplomu. Może to być „Dyplom za...", „Gratulacje dla...", „Wspaniałe osiągnięcie w..." lub coś podobnego.

3. Ozdób swój dyplom. Narysuj obrazki, użyj kolorów, naklejek lub innych ozdób, aby dyplom wyglądał wyjątkowo.

4. Podpisz się. Napisz swoje imię i datę.

5. Dokończ dyplom. Upewnij się, że na dyplomie jest napisane, za co dokładnie się nagradzasz i pomyśl, dlaczego to jest dla ciebie ważne.

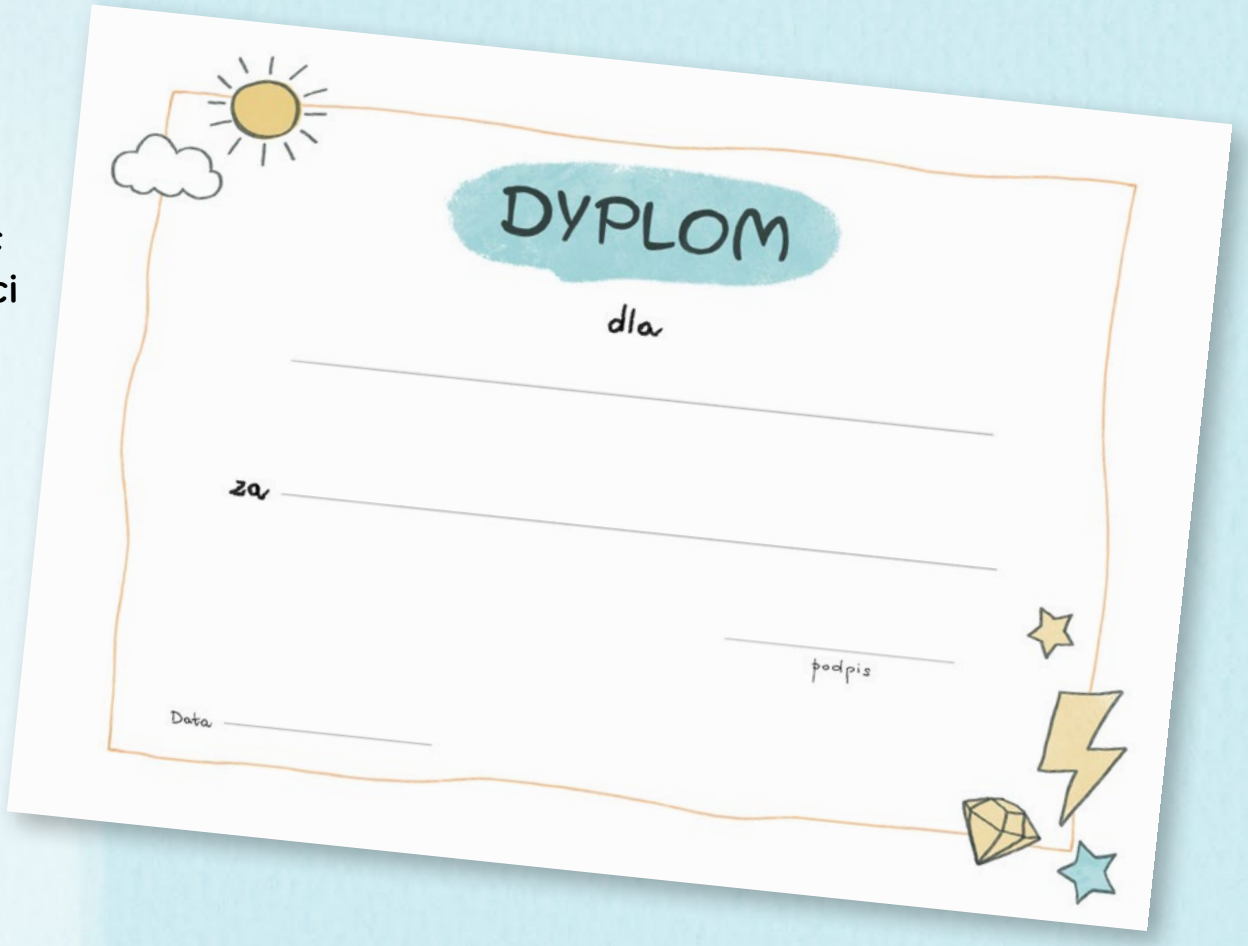

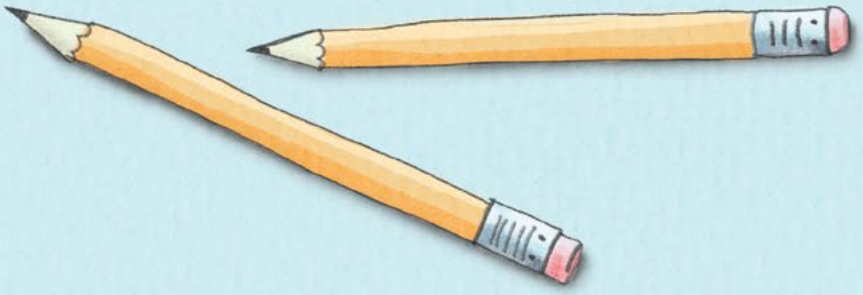

DYPLOM

dla

_____

za _____

_____

podpis

Data _____

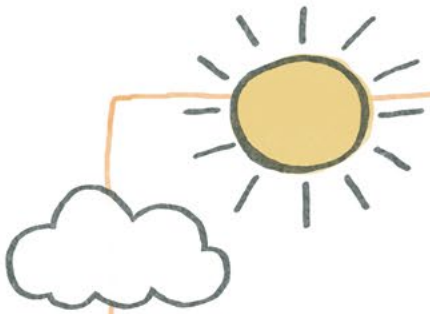

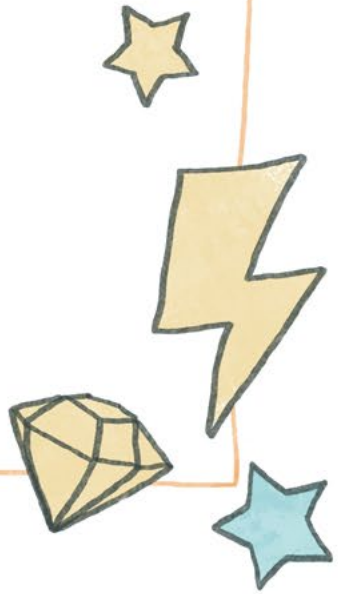

W uczeniu się pomagają różne cechy. Pomyśl, które z nich masz i pokoloruj na zielono strzałki prowadzące od tych cech do postaci na środku. Potem pomyśl, nad którymi cechami chcesz pracować i pokoloruj na czerwono odpowiednie strzałki. Możesz wybrać tyle cech, ile chcesz. Na koniec dokończ rysunek tak, żeby postać przypominała ciebie.

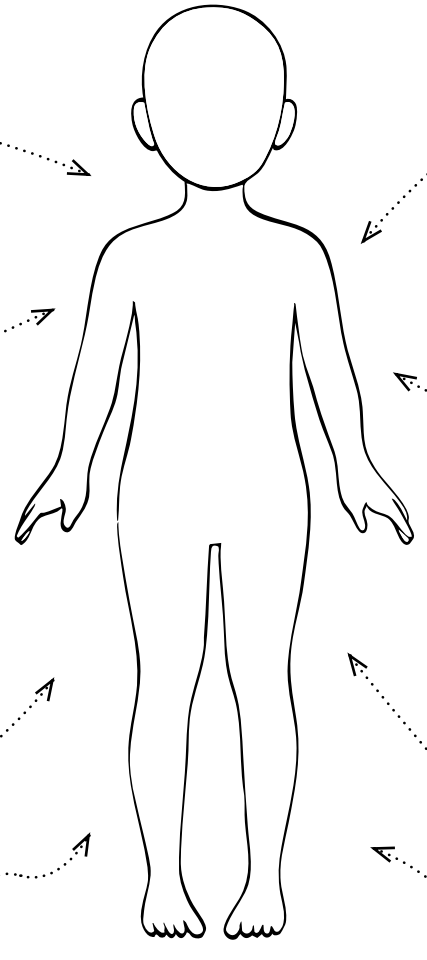

Otwartość:
jestem otwarty/otwarta na nowe doświadczenia i wyzwania. Chętnie uczę się nowych rzeczy, poznaje nowe miejsca i ludzi.

Uczciwość:
mówię prawdę, nawet gdy jest to trudne, i działam według ustalonych zasad.

Współpraca:
lubię pracować w grupie, dzielić się swoimi pomysłami i pomagać innym.

Samodzielność:
potrafię sam/sama wykonywać wiele zadań. Podejmuję decyzje i działam samodzielnie.

Odpowiedzialność:
dotrzymuję obietnic i wykonuję swoje obowiązki. Potrafię dbać o swoje rzeczy i przestrzegać zasad.

Empatia:
rozumiem uczucia innych osób i potrafię im współczuć. Pomagam kolegom i koleżankom, gdy tego potrzebują.

Ciekawość:
lubię odkrywać świat i poznawać nowe rzeczy. Zadaję dużo pytań i szukam na nie odpowiedzi.

Kreatywność:
wymyślam nowe rzeczy i rozwiązuję problemy na różne sposoby. Lubię tworzyć i bawić się. Lubię robić coś z niczego.

Wytrwałość:
nie poddaję się łatwo. Uczę się na błędach i próbuję dalej.

Optymizm:
dostrzegam wiele dobrych rzeczy. Wierzę w siebie i swoje możliwości. Nawet w trudnych chwilach nie tracę nadziei.

Błędy – supermocni przyjaciele!

Podczas pisania lub rozwiązywania zadań matematycznych każdy popełnia czasem błędy. To normalne! Błędy mogą być twoimi supermocnymi przyjaciółmi, którzy pomagają ci się uczyć. Wyobraź sobie, że jesteś detektywem, który tropi ślady i rozwiązuje zagadki. Tropienie błędów i naprawianie ich pozwala następnym razem rozwiązać zagadkę bezbłędnie.

Przykład 1

Tworzysz opis ulubionego zwierzęcia i zapominasz o ważnych szczegółach. To tak, jakby detektyw nie zebrał wszystkich informacji potrzebnych do rozwiązania zagadki. Ale nie poddawaj się! Możesz dopisać to, czego brakuje lub zacząć redagować od nowa.

Przykład 2

Robisz ćwiczenia ortograficzne i czasem popełniasz błędy. To jak źle napisać kod do tajnej wiadomości. Ale nic się nie stało! Możesz przypomnieć sobie zasady pisowni, poprosić nauczyciela o pomoc i poćwiczyć w domu.

Przykład 3

Pomagasz mamie gotować sok z malin. Zamiast cukru podajesz mamie sól, bo przecież opakowania są podobne. O pomyłkę tu nietrudno. Po spróbowaniu okazuje się, że sok malinowy smakuje obrzydliwie. Następnym razem dokładnie sprawdzasz etykietę na opakowaniu.

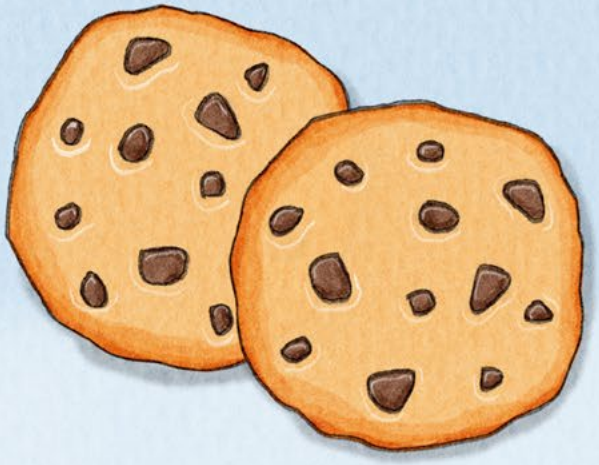

CIEKAWOSTKI

Czy wiesz, jak powstały ciastka pieguski?
100 lat temu pewna właścicielka restauracji w Ameryce chciała upiec czekoladowe ciastka. Gdy zorientowała się, że nie ma kakao, dodała do ciasta pokruszoną czekoladę w nadziei, że się rozpuści. Tak powstały pyszne ciastka z kawałkami czekolady, które stały się bardzo popularne.

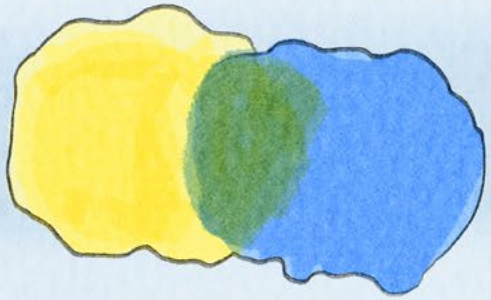

Co może wyniknąć z mieszania kolorów?
Mieszanie kolorów może prowadzić do tworzenia nowych barw, na przykład kolor zielony powstaje z niebieskiego i żółtego. Tak odkryto wiele kolorów!

Post-it: pomyłka, która stała się hitem!
Pewien chemik chciał wynaleźć supermocny klej, ale wyszedł mu słaby. Klej okazał się jednak idealny do karteczek samoprzylepnych, które stały się niezbędne w biurach i domach.

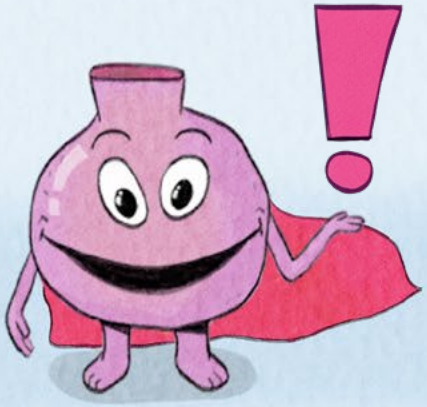

Pamiętaj:
Niektóre błędy są jak supermoce, które pomagają nam się uczyć i rozwijać!

Dzięki błędom:
- odkrywamy, co działa, a co nie,
- stajemy się silniejsi i mądrzejsi,
- zwiększamy swoją pewność siebie i wytrwałość.

Czego uczą nas błędy?

Nola i Tytus też popełniają błędy i pomyłki. Dopisz swoje propozycje, czego można się nauczyć na błędach Noli i Tytusa.

Błąd Tytusa: **Zapomniałem przynieść podręcznik do szkoły.**

Czego można się nauczyć: _____

Błąd Noli: **Woda z butelki rozlała się w plecaku.**

Czego można się nauczyć: _____

Błąd Tytusa: **Nie słuchałem uważnie nauczyciela i nie zrozumiałem zadania.**

Czego można się nauczyć: _____

Błąd Noli: **Nie posprzątałam stolika po malowaniu farbami i kolega ubrudził sobie bluzę.**

Czego można się nauczyć: _____

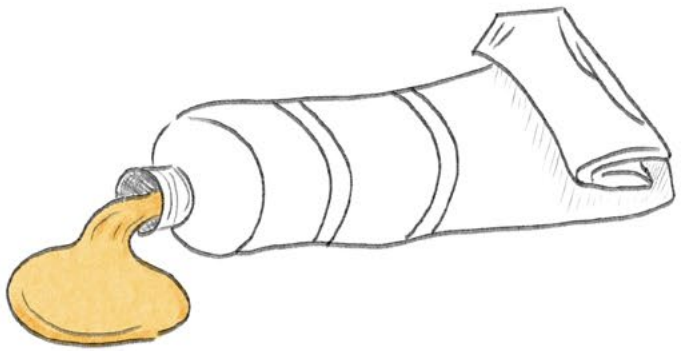

Co możesz zrobić, kiedy popełnisz błąd?

Mam dla ciebie świetny plan! Wybierz z listy supermocy takie, które pomogą ci, kiedy popełnisz błąd. Pamiętaj, że te moce przydadzą ci się nie tylko w szkole, ale i w codziennym życiu!

Lista supermocy:

Turbooddech. Weź głęboki oddech i policz do 10. Spokojnie, błędy można naprawić!

Mistrz zrozumienia. Każdy popełnia błędy. Wybacz sobie i idź dalej!

Mistrz refleksji. Pomyśl, czego cię nauczyła ta sytuacja. Następnym razem będzie lepiej!

Przepraszacz. Jeśli ktoś ucierpiał przez twój błąd, przeproś go szczerze.

Naprawiacz. Zastanów się, jak możesz naprawić swój błąd.

Optymista. Pamiętaj że każdy błąd to krok bliżej do sukcesu!

Rozmówca. Potrzebujesz porady? Porozmawiaj z kimś, komu ufasz.

Pomocnik. Nie wstydź się prosić o pomoc! Razem łatwiej pokonać trudności.

Spróbuj jeszcze raz. Nie poddawaj się! Spróbuj ponownie i daj z siebie wszystko!

Twoje propozycje: _____

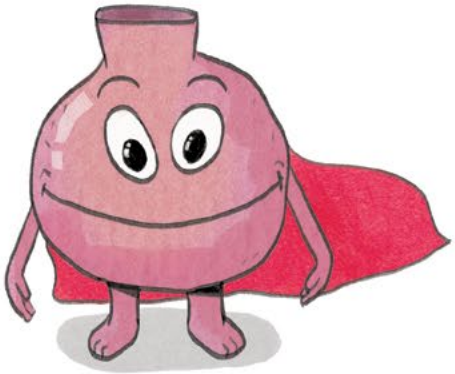

Pamiętaj:

Gdy popełnisz błąd lub nie wiesz, jak rozwiązać problem, sięgnij po listę supermocy! Możesz zawsze dodać do listy własne supermoce!

Czasami słyszysz, że warto, a nawet trzeba być samodzielnym. O co tu chodzi?

1. Kiedy masz przed sobą trudne zadanie i nie wiesz, jak je rozwiązać, próbuj najpierw poszukać różnych sposobów rozwiązania. Jeśli się uda – brawo! Jeśli popełnisz błąd albo nie znajdziesz rozwiązania – nie szkodzi! Próbowanie jest ważne – uczy nowych rzeczy i wzmacnia samodzielność.

2. W drugiej kolejności możesz poprosić o wskazówki kolegę lub koleżankę. Na przykład eksperta od pisania bez błędów, rozwiązywania zadań albo odnajdywania potrzebnych informacji.

3. Kiedy problemów jest dużo, a trudności wydają się nie do pokonania, poproś o pomoc rodziców, nauczycielkę, nauczyciela lub inną osobę dorosłą, którą lubisz. Wyjaśnij, z czym masz problem, a oni pomogą ci wybrać najlepsze rozwiązanie.

Do kogo mogę się zwrócić o pomoc?

Przeczytaj każdą scenkę i zastanów się, do kogo możesz zwrócić się o pomoc w takiej sytuacji. Narysuj tę osobę i podpisz, kto to jest.

Sytuacja 1

Opis:
Zgubił się twój piórnik i nie możesz go znaleźć.

Do kogo się zwrócisz?
Narysuj osobę:

Kto to jest?

_____

Sytuacja 2

Opis:
Masz trudności z zadaniem z matematyki.

Do kogo się zwrócisz?
Narysuj osobę:

Kto to jest?

_____

Sytuacja 3

Opis:
Jest ci smutno i potrzebujesz porozmawiać.

Do kogo się zwrócisz?
Narysuj osobę:

Kto to jest?

_____

Sytuacja 4

Opis: Ktoś w szkole dokucza ci i nie wiesz, co zrobić.

Do kogo się zwrócisz?
Narysuj osobę:

Kto to jest?

_____

Sytuacja 5

Opis: Chcesz nauczyć się nowej umiejętności, na przykład grać na instrumencie lub kręcić talerzem cyrkowym.

Do kogo się zwrócisz?
Narysuj osobę:

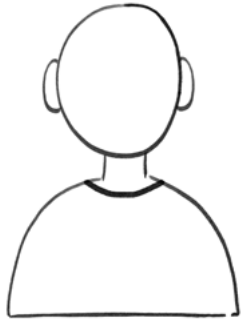

Kto to jest?

_____

Pamiętaj, że zawsze możesz poprosić o pomoc kogoś, komu ufasz. To może być rodzic, nauczyciel, przyjaciel, siostra, brat lub inna osoba, która jest dla ciebie ważna.

Zdrowe jedzenie, sen i ruch – supermoce dla twojego mózgu!

Jak sen wpływa na naukę?

Kiedy śpisz, twój mózg porządkuje wszystkie informacje, które zebrał w ciągu dnia. To jak sprzątanie przed kolejnym dniem nauki! Sen sprawia, że łatwiej ci się skoncentrować, masz lepszą pamięć i szybciej się uczysz.

Dlaczego zdrowe jedzenie jest ważne?

Wyobraź sobie, że twój mózg to komputer. Żeby działał bez zarzutu, potrzebuje baterii lub prądu. Zdrowe jedzenie to paliwo, które daje mózgowi energię do nauki, zapamiętywania i kreatywnego myślenia.

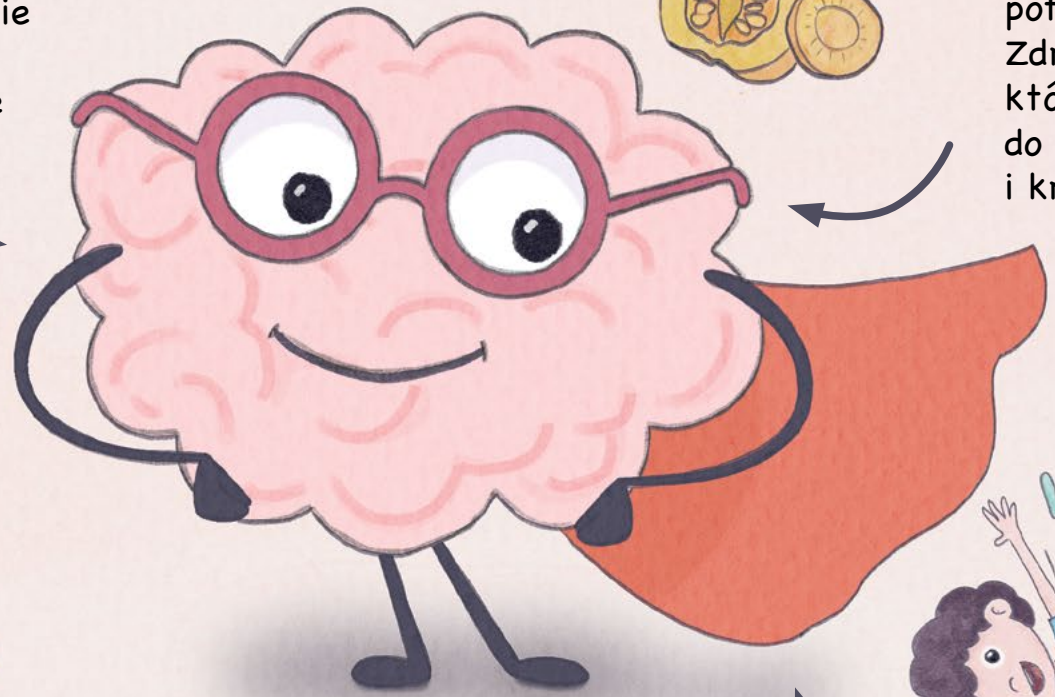

Czy wiesz, że ruch może poprawić twoje wyniki w nauce?

Ruch to nie tylko zabawa, ale też supermoc dla twojego mózgu! Kiedy się ruszasz, czyli np. biegasz, skaczesz, jedziesz na rowerze, kopiesz piłkę, ćwiczysz, a nawet chodzisz, krew lepiej przepływa do mózgu, a on dostaje więcej tlenu i potrzebnych substancji. Dzięki temu lepiej myślisz, zapamiętujesz i masz więcej energii do nauki.

Co jeszcze może pomóc Twojemu mózgowi?

Zrób coś twórczego – możesz: rysować, budować z klocków, szyć, zrobić budkę dla ptaków lub biżuterię.

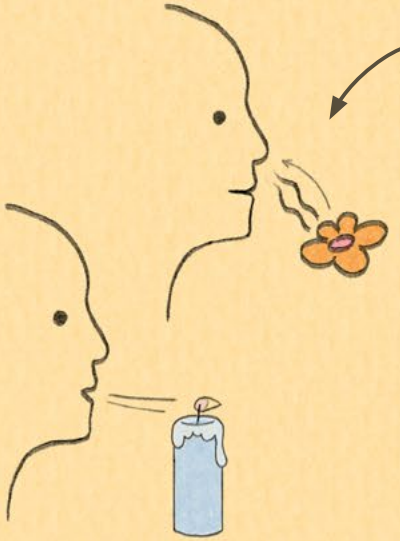

Głęboko oddychaj – to pomaga, kiedy potrzebujesz się uspokoić lub skoncentrować. **„Wąchnij - zdmuchnij"** Wyobraź sobie pachnący kwiatek. A teraz go powąchaj, głęboko wciągając powietrze nosem. Potem wyobraź sobie świeczkę. Zdmuchnij ją, powoli wydychając powietrze przez usta. Powtórz to kilka razy.

Poćwicz uważność 5-4-3-2-1
Wskaż: 5 rzeczy, które widzisz, 4 rzeczy, które możesz dotknąć, 3 rzeczy, które słyszysz, 2 rzeczy, których zapach czujesz i 1 rzecz, którą możesz zjeść.

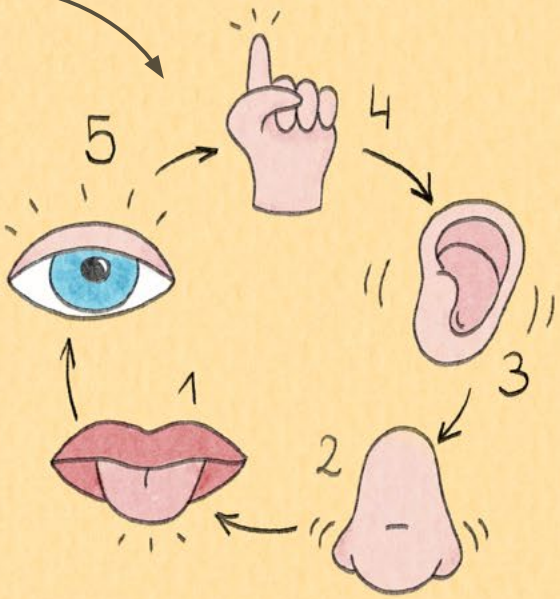

Posłuchaj muzyki

Ćwiczenie:
Zapisz 5 rzeczy, które możesz zrobić jeszcze dziś, żeby poczuć się dobrze i zadbać o zdrowie swojego mózgu.

Świat jest ciekawy i ciągle podsuwa nam okazje do uczenia się.

Jest brzydka pogoda, pada deszcz i wieje silny wiatr, więc nie możecie wyjść z domu. Może zrobicie miniprojekt o wietrze?

Spiszcie pytania, na które chcielibyście znaleźć odpowiedź, na przykład: Co to jest wiatr? Dlaczego wieje wiatr?

Podzielcie się pracą. Ktoś poszuka filmików, ktoś inny informacji w książkach. Pomyślcie, co chcecie wykonać: plakat, album o wietrze (każdy zrobi jedną stronę), pudełko z rekwizytami? W pudełku mogą znaleźć się zrobione przez was wiatraczki, minilatawce z kartki i sznurka, papierowe modele samolotów albo wymyślone przez was zabawki wykorzystujące energię wiatru. Gdy pogoda się poprawi, sprawdzicie, jak działają.

Wspólny projekt to okazja do uczenia się od siebie. Wśród was na pewno jest ktoś, kto potrafi składać papierowe modele i nauczy tego innych.

W ten sposób miło spędzicie czas, a przy okazji staniecie się ekspertami od wiatru!

Inny przykład:

Uczycie się tabliczki mnożenia? Możecie robić to wspólnie. Stańcie w kole i ustalcie, po ile będziecie liczyć, na przykład po 7. Podawajcie piłkę między sobą. Osoba, która złapie piłkę, mówi głośno kolejną liczbę w liczeniu po 7 (dodaje 7), czyli po kolei: 7, 14, 21, 28... Słuchajcie się wzajemnie, bo gdy padnie 70, kolejna osoba zaczyna liczenie w tył po 7, czyli woła: 63. I tak dalej. Zabawę kontynuujecie tak długo, jak chcecie. Oczywiście możecie sobie pomagać.

Inny przykład:

Możecie wspólnie skonstruować gry, które pomagają uczyć się i powtarzać. Jeśli waszym zadaniem było przeczytanie lektury albo utrwalenie wiadomości, na przykład o ssakach, wymyślcie pytania do quizu na ten temat. Zapiszcie pytania na osobnych karteczkach. Ułóżcie je w stosik i kolejno odpowiadajcie na pytania. Wybierzcie kogoś, kto będzie ekspertem i zdecyduje, czy odpowiedź jest poprawna. Jeśli jest błędna, to karteczka z pytaniem wędruje na spód stosiku, by jeszcze raz wziąć udział w grze.

Dziękujemy za wspólną przygodę!

Redakcja merytoryczna: Ewa Frołow, Anna Rutkowska

Autorki:
Ewa Frołow, Instytut Badań Edukacyjnych
Anna Rutkowska, Instytut Badań Edukacyjnych
dr Katarzyna Chyl, Instytut Badań Edukacyjnych
Wiesława Mitulska, Centrum Edukacji Obywatelskiej

Recenzenci: dr Monika Staszewicz, dr Dominika Walczak

Redakcja i korekta: Monika Niewielska
Ilustracje, layout i projekt okładki: Anna Nowak

Wydawca:
Instytut Badań Edukacyjnych
ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa
tel. (22) 241 71 00; www.ibe.edu.pl

ISBN: 978-83-68313-17-8

© Ministerstwo Edukacji Narodowej

Warszawa 2024

Egzemplarz bezpłatny

Ministerstwo Edukacji Narodowej

IBE INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH